

Epinfo

Epidemiológiai Információs Hetilap

[VRONY 2001](#)

[Tájékoztatás szakmai rendezvényekről](#)

[Társasági közlemény](#)

[Fertőző betegségek adatai](#)

Aerobiológiai jelentés

(lásd: www.antsz.hu/oki/oki14.htm)

[2003. évi összefoglaló aerobiológiai jelentés](#)

[Impresszum](#)

HAZAI INFORMÁCIÓ

A VELESZÜLETETT RENDELLENESSEGEK ORSZÁGOS NYILVÁNTARTÁSA 2001. ÉVI JELENTÉSÉNEK ÖSSZEFOGLALÓJA

A **veleszületett rendellenességek** jelentős számuk és az állapot súlyossága miatt komoly népegészségügyi problémát jelentenek. Előfordulásuk a születések közel 6%-ában várható, ami évente közel 6000 újszülöttet, csecsemőt, valamint fejlődési rendellenesség miatt terhesség-megszakításra került magzatot érint.

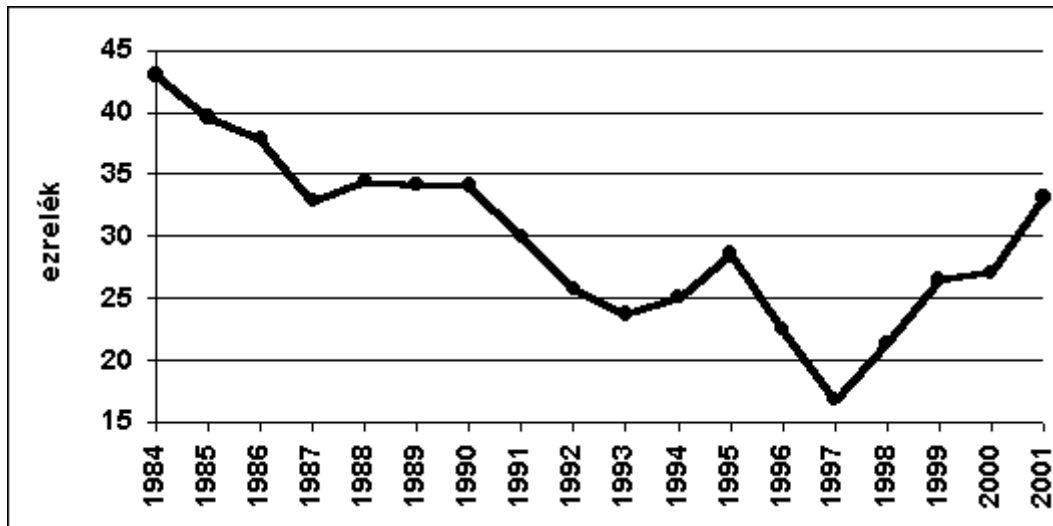
A veleszületett rendellenességek a **kiemelt halálokok** közé tartoznak. 2001-ben az összes halálozások (132183) közül a nemzetközi betegségek osztályozása X. revíziója szerint 361 esetben (2,7 ezrelék) veleszületett rendellenesség volt az elsődleges halálokok. Ez több mint fele a fertőző betegségek és egyéb elősdiék okozta halálozásnak, amely 611 (4,6 ezrelék) személynél szerepelt a halál okaként.

A veleszületett rendellenességek súlyossága különösen a **perinatalis** és a **csecsemőhalálozás** esetén szembetűnő. A KSH adatai szerint 2001-ben 789 csecsemőhalottból 189-en (az összes eset 24%-a) haltak meg veleszületett rendellenesség, deformitás, ill. kromoszóma rendellenesség miatt. Az egészségügyi, gazdasági és pszichológiai problémák sokasága és súlyossága nemcsak a halottak, hanem az életben maradtak esetében is jól ismert.

Az OEK Humángenetikai és teratológiai osztályán működő **Veleszületett Rendellenességek Országos Nyilvántartása** minden évben **jelentést** készít az előző évben regisztrált **veleszületett ártalmakról**, amely a közeljövőben az OEK internetes honlapján is megtekinthető. A 2001. évi epidemiológiai helyzetről elkészített jelentés nyomtatott formában már publikálásra került, ennek legfontosabb megállapításai az alábbiak voltak:

Az elmúlt években az ÁNTSZ vezetőivel és az adatszolgáltató orvosokkal létesített személyes konzultációk révén **évről évre növekszik a fejlődési rendellenességek bejelentési aránya**. Ez abban is tükröződik, hogy **2001-ben** az 1997. évi mélyponthoz (16,8‰) képest megduplázódott, **az előző évhez (27,1‰) viszonyítva pedig 6 ezrelékkal nőtt a bejelentések országos aránya (33,2‰) (ábra)**. A veleszületett fejlődési rendellenességek bejelentési fegyelme azonban még mindig nem éri el a kívánatos szintet, mivel a bejelentések országos átlaga alig több mint fele a várt értéknek.

**A bejelentett veleszületett fejlődési rendellenességek aránya
Magyarországon**

2001-ben összesen 3243 fejlődési rendellenességet (33,2‰) jelentettek a VRONY-ba. Az egyes fejlődési rendellenesség-típusok előfordulását elemezve leggyakoribbak a

- komplex szív- és érrendszeri rendellenességek (271 eset: 2,8‰),
- nem azonosított, többszörös fejlődési rendellenességek (206 eset: 2,1‰),
- hypospadiasis (203 eset: 2,1‰),
- kamrai sövényhiány (172 eset: 1,8‰),
- pitvari sövényhiány (163 eset: 1,7‰),
- le nem szállt here (163 eset: 1,7‰),
- csípő veleszületett dislocatiója (148 eset: 1,5‰),
- Down-kór (144 eset: 1,5‰),
- haemangioma (137 eset: 1,4‰),
- dongaláb (106 eset: 1,1‰),
- vesemedence és húgyvezeték egyéb, elzáródással járó rendellenessége (85 eset: 0,9‰),
- veleszületett, nem daganatos anyajegy (71 eset: 0,7‰).

Bizonyos fejlődési rendellenesség-csoportok esetén az incidencia értékek megközelítik, vagy esetleg el is érik a várt értéket, (pl. nem azonosított, többszörös fejlődési rendellenességek, Down-kór, hypospadiasis, ill. szívfejlődési rendellenességek). Néhány fejlődési rendellenesség (pl. veleszületett hypertrophiás pylorus stenosis, szemfejlődési rendellenessége) esetén a várt gyakoriságoktól való elmaradás elsősorban a **bejelentés hiányára** vezethető vissza.

A terhességek kimenetele szerint történő osztályozás alapján elmondható, hogy 2001-ben az összes bejelentett eset 91,4%-ában a magzat élve született, a magzati halálozások aránya 8,1% volt, az elveszültek 1,2%-ánál jelentettek csecsemőhalálozást. A magzati halálozások túlnyomó részét a prenatalisan felismert rendellenességek képezték, amelyek az összes

rendellenesség 8,2%-át alkották.

A bejelentett fejlődési rendellenességek közül az alábbiak kerültek a legnagyobb arányban **prenatalisan felismerésre**:

koponyahiány (95,8%)

kopoltyúív származékok rendellenességei (80%)

egyéb kromoszóma-rendellenességek (70%)

nyitott gerinc (58,1%)

agysérv (50%)

nyitott hasfal (50%)

vízfejűség (48,4%)

egyéb, nem azonosított szindrómák (49,1%).

A leggyakoribb kromoszóma-rendellenességet jelentő Down-kór prenatalisan diagnosztizált eseteinek aránya (39,3%) elmarad a kívánatostól, a bejelentett 145 esetből 86 (59,3%) szüléssel végződött. A többszörös fejlődési rendellenességek 6,6%-át diagnosztizálták magzati korban. A húgyrendszer fejlődési rendellenességei esetében a prenatalis diagnosztika hatékonysága kismértékűnek ítéltető, mivel adataink szerint a tömlős vesét 10,5%-ban, a vesehiányt 8,6%-ban ismerték csak fel a születés előtti életben. A szívfejlődési rendellenességek mindössze 1,8%-át diagnosztizálták magzati korban.

A **csecsemőhalálozás** leggyakoribb okát – a bejelentések szerint – a szív- és nagyér-rendellenességek, a vízfejűség, a vesehiány, az egyéb kromoszóma-rendellenességek és a többszörös fejlődési rendellenességek képezték.

A bejelentésekkel kapcsolatban **összefoglalva elmondható**, hogy a regisztrált rendellenességek aránya 2001-ben megközelítette az európai átlagot. Ez azért is fontos, mivel a **magyarországi regiszter 2003-tól teljes jogú tagja** az Európai Unió támogatásával fenntartott veleszületett rendellenességek európai regiszterének, az **EUROCAT-nek** (European Surveillance of Congenital Anomalies). A kollaboráció elsősorban a tagországok adatainak beküldéséből, központi feldolgozásából, illetve az eredmények publikálásából áll. Ezen túl kutatási projektek és a regiszterek működtetésének belső fejlesztése tartozik az alaptevékenységhez. Az **Európai Unióhoz való csatlakozás** küszöbén alapvető, hogy a hazai adatok megfeleljenek azoknak az adatminőségi minimumfeltételeknek, amelyeket e rangos nemzetközi szervezet képvisel.

Tájékoztatást adta: **dr. Métényi Júlianna osztályvezető**
„Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ
Humángenetikai és teratológiai osztály

TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI RENDEZVÉNYEKRŐL

**A „Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ
Egészségmonitorozás és nemfertőző betegségek epidemiológiai osztálya
és a Központi Statisztikai Hivatal
2003. november 5-6-án rendezi meg
a III. Országos Egészségstatisztikai Fórumot.**

Helye: Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium
Budapest, V., Arany J. u. 6-8.

2003. NOVEMBER 5.

NÉPEGÉSZSÉGÜGYI JELENTÉS – Elnökök: Vukovich Gabriella, Groszmann Mária

- 9³⁰-10⁰⁰ Regisztráció
- 10⁰⁰-10¹⁵ Megnyitó – Vukovich Gabriella (ESZCSM)
- 10¹⁵-10³⁰ A hazai egészségstatisztika intézményrendszerének fejlesztése – Kincses Gyula (MEDINFO)
- 10³⁰-10⁴⁵ Népegészségügyi Jelentés 1. (koncepció, tervek) – Vitrai József (OEK)
- 10⁴⁵-11⁰⁰ Az ÁNTSZ helyi népegészségügyi tevékenységei és az ezekkel kapcsolatos jelentések – Gombkötő György (ÁNTSZ Heves Megyei Intézete)
- 11⁵⁵-11¹⁵ Népegészségügyi Jelentés 2. (szakirodalmi összefoglaló) – Népegészségügyi Jelentés szakértők
- 11¹⁵-11³⁰ *Szünet*

INDIKÁTOROK – Elnökök: Kincses Gyula, Dózsa Csaba

- 11³⁰-11⁴⁵ Népegészségügyi indikátorok – Zsámbokiné Bakacs Márta (OEK)
- 11⁴⁵-12⁰⁰ Környezet-egészségügyi indikátorok – Páldy Anna (OKK)
- 12⁰⁰-12¹⁵ Szolgáltatások minőségének indikátorai – Belicza Éva (OEP)
- 12¹⁵-12³⁰ Kérdések, hozzászólások
- 12³⁰-13³⁰ Ebédszünet

EGÉSZSÉGADATTÁR – Elnökök: Melles Márta, Surján György

- 13³⁰-13⁴⁰ Internetes egészségadattár 1. (koncepció) – Vitrai József (OEK)
- 13⁴⁰-13⁵⁵ Internetes egészségadattár 2. (IT megvalósítás) – Surján György (MEDINFO)
- 13⁵⁵-14¹⁰ Változások a fertőző betegségek bejelentésének információs rendszerében – Csohán Ágnes (OEK)
- 14¹⁰-14²⁵ Változások a nozokomiális fertőzések bejelentésének információs rendszerében – Böröcz Karolina (OEK)

14²⁵-14⁴⁰ Kérdések, hozzászólások

14⁴⁰-14⁵⁵ Szünet

ADATMINŐSÉG, HITELESSÉG – Elnökök: Gárdos Éva, Bordás István

14⁵⁵-15¹⁰ A minőség, mint az adat-hasznosulás kulcsa – Surján György (MEDINFO)

15¹⁰-15²⁵ Fekvőbeteg adatok ellenőrzési módszerei – Lipp Sándor (GYÓGYINFOK)

15²⁵-15⁴⁰ Adatellenőrzés, adatminőség, hitelesség – Gárdos Éva (KSH)

15⁴⁰-15⁵⁰ A haláloki statisztika fejlesztésének folyamata, különös tekintettel az adatminőségre – Mészáros Árpád (KSH)

15⁵⁰-16⁰⁰ A haláloki kódolás problémái, előzetes eredmények – Szücs Mária (ÁNTSZ Tolna Megyei Intézete)

16⁰⁰-16¹⁰ A haláloki diagnózis felállításának oktatása Magyarországon – Sándor János (PE)

16¹⁰-16²⁰ Javaslatok a halottvizsgálati bizonyítvány módosításához – Szerencse Péter (ÁNTSZ Tolna Megyei Intézete)

16²⁰-16³⁵ *Kérdések, hozzászólások*

2003. NOVEMBER 6.

KUTATÁSOK, EGÉSZSÉGFELMÉRÉSEK 1. – Elnökök: Vokó Zoltán, Vitrai József

10⁰⁰-10¹⁰ Megnyitó

10¹⁵-10³⁰ Az egészségmonitorozás hazai rendszerének fejlesztése – Vokó Zoltán

10³⁰-10⁵⁰ A Magyar Egészségügyi Számlák – Goschiné Mannó Mária (KSH)

10⁵⁰-11¹⁰ Szervezett lakossági szűrővizsgálatok egészség-gazdaságtani elemzése – Boncz Imre (OEP)

11¹⁰-11²⁵ *Szünet*

11²⁵-11⁴⁵ A Világ Egészségfelmérés 2003. magyar eredményeiből – Boros Julianna (OEK)

11⁴⁵-12⁰⁵ A felnőtt lakosság drogepidemiológiai vizsgálata – Elekes Zsuzsanna, Paksi Borbála (Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem)

12⁰⁵-13⁰⁵ *Ebéd, sajtótájékoztató*

KUTATÁSOK, EGÉSZSÉGFELMÉRÉSEK 2. – Elnökök: Aszmann Anna, Morava Endre

13⁰⁵-13²⁵ Hungarostudy 2002: országos reprezentatív egészségfelmérés – Kovács Mónika (SE)

13²⁵-13⁴⁵ A szubjektív egészség vizsgálata SF-36 kérdőívvel – Füzesi Zsuzsa, Tistyán László (FACT Intézet)

13⁴⁵-14⁰⁵ Iskolás gyermekek egészségmagatartása (HBSC) – Aszmann Anna (OGYEI)

14⁰⁵-14²⁵ Egészségfelmérések és életmódvizsgálatok a WHO CINCI Program keretében – Morava Endre, Antmann Katalin (SE)

14²⁵-14⁴⁰ *Kérdések, hozzászólások*

14⁴⁰-14⁵⁰ *Zárszó*

TOVÁBBKÉPZÉS

14⁵⁰-15⁵⁰ OLEF2003 megfigyelő képzés 1. – Boros Julianna

15⁵⁰-16⁰⁵ *Szünet*

16⁰⁵-17⁰⁵ OLEF2003 megfigyelő képzés 2. – Boros Julianna

***

A „Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ

2003. november 13-án (csütörtök) 10.30 órakor

„INFLUENZA szakmai napot” tart.

Helye: OKK Fodor terem Budapest, IX., Nagyvárad tér 2.

Megnyitó: prof. dr. Berencsi György

PROGRAM

Dr. Vass Ádám: **Az influenza elleni védekezés stratégiai elemei**

Dr. Csohán Ágnes, dr. Molnár Zsuzsanna: **Az influenza surveillance**

Dr. Jankovics István, dr. Gacs Mária, Gyarmati Péter: **„Légúti Kóroki Monitor” – a 2002/2003. évi influenza szezonban szerzett tapasztalatok**

Szünet

Dr. Prinz Gyula: **Az influenza klinikai vonatkozásai**

Dr. Melles Márta: **Felkészülés a pandémiára**

Tájékoztatás a 2003/2004. évi influenza szezon aktuális feladatairól

Kérdések, hozzászólások

TÁRSASÁGI KÖZLEMÉNY

A **Magyar Higiénikusok Társasága** közleménye a személyi jövedelemadóból 2002. évben befolyt támogatási összeg felhasználásáról.

A Magyar Higiénikusok Társasága (Budapest, IX., Gyáli út 2-6., adószám: 19000204143) ezúton teszi közzé, hogy a személyi jövedelemadó 1%-ából befolyt összeget a 2003-ban megtartott Társasági Vándorgyűlés kiadványainak megjelentetésére fordította.

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2003. október 13-26.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az **enterális bakteriális fertőző megbetegedések** közül a két hét alatt 12 **dysenteria** gyanút jelentettek.

A **salmonellosis** és **campylobacteriosis** járványügyi helyzete kedvezőnek minősíthető, az év eleje óta regisztrált esetek száma kevesebb volt, mint a 2002. év azonos időszakában.

A **vírushepatitisek** előfordulása nem tért el lényegesen az előző év azonos időszakában regisztrálttól. Az **Ózdon** kialakult területi **HAV**-járvány tovább folytatódott, így a legtöbb megbetegedést Borsod-Abaúj-Zemplén megyében diagnosztizálták.

A **légúti fertőző betegségek** közül a **scarlatina** és **varicella** járványügyi helyzete kedvező volt. A két hét alatt két oltási koron aluli gyermeknél diagnosztizáltak **pertussis** gyanút. Az év eleje óta regisztrált bejelentések száma 15-re emelkedett, ami közel kétszerese volt az előző év 1-43. hetében nyilvántartottnak. A **morbilli**, a **rubeola** és a **mumpsz** járványügyi helyzete nem tért el lényegesen az előző évitől.

14 **legionellosis** jelentettek a 42. héten, ezzel a január 1. óta nyilvántartásba vett esetek száma 96-ra emelkedett, ami több mint kétszerese az előző év azonos időszakában regisztráltak. Az esetek közülük kilenc, március – augusztus között kezdődött megbetegedést utólagosan jelentettek be. A megbetegedések kétharmada Győr-Moson-Sopron megyében fordult elő.

Az **idegrendszeri fertőző megbetegedések** előfordulása nem haladta meg jelentősen az előző év azonos időszakában regisztráltakat, a meningococcus betegség és a kullancsencephalitis járványügyi helyzete kedvezően alakult.

A 42. héten négy **listeriosis**ról érkezett jelentés, ezzel hétre emelkedett az év eleje óta bejelentett esetek száma. A négy megbetegedés októberben, három területen fordult elő, a betegek közül egy újszülött, egy fiatal felnőtt, és kettő 50 évesnél idősebb személy volt.

Bejelentett fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Notified cases of communicable diseases in Hungary (+)

42/2003.sz.heti jelentés (weekly report)

(2003.10.13 – 2003.10.19.)

Betegség Disease	a 42. héten (week)			az 1 – 42. héten (week)		
	2003.10.13- 2003.10.19.	2002.10.14- 2002.10.20.	Medián 1997- 2001	2003.	2002.	Medián 1997- 2001
Typhus abdominalis	-	-	-	-	1	1
Paratyphus	-	-	-	-	-	-
Salmonellosis	150	199	226	5755	6291	11178
Dysentheria	10	43	16	110	312	532
Dyspepsia coli	1	2	2	74	58	104
Egyéb E.coli enteritis	2	2	•	59	49	•
Campylobacteriosis	149	166	•	4541	4948	•
Yersiniosis	1	-	•	67	70	•
Enteritis infectiosa	988	912	•	33985	33021	•
Hepatitis infectiosa	31	21	30	724	778	1533
AIDS	2	-	-	22	22	22
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	-	•	14	19	•
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	1	-	-	14	8	1
Scarlatina	48	46	72	1286	2033	3870
Morbilli	-	-	-	3	1	24
Rubeola	-	-	1	68	59	107
Parotitis epidemica	4	4	7	162	144	211
Varicella	292	415	•	29210	28018	•
Mononucleosis inf.	36	32	38	1174	1150	1036
Legionellosis	14	1	•	96	36	•
Meningitis purulenta	4	6	•	204	173	•
Meningitis serosa	1	1	4	114	102	135
Encephalitis infectiosa	2	2	1	112	98	99
Creutzfeldt-J.- betegség	1	-	•	9	11	•
Lyme-kór	24	19	•	1069	1042	•
Listeriosis	4	-	•	7	4	•
Brucellosis	-	-	-	1	-	1
Leptospirosis	1	-	3	28	31	54
Tularemia	1	1	2	35	71	75
Tetanus	-	-	-	5	5	11
Vírusos haemorrh. láz	-	-	•	3	3	•
Malaria*	-	-	-	7	13	15
Toxoplasmosis	2	4	3	127	176	209

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2003.10.21

Bejelentett fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Notified cases of communicable diseases in Hungary (+)

42/2003.sz.heti jelentés (weekly report)

(2003.10.13 – 2003.10.19.)

Terület Territory	Salmonel- losis	Dysentheria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Mononucl. infectiosa	Meningitis purulenta	Lyme-kór
Budapest	15	-	25	87	2	12	41	6	-	10
Baranya	6	-	1	10	-	3	8	5	-	-
Bács-Kiskun	10	-	7	39	2	-	19	2	1	1
Békés	13	-	3	113	-	1	7	-	-	-
Borsod-Abaúj-Zemplén	3	-	4	13	20	2	29	2	1	-
Csongrád	3	-	9	60	-	-	14	2	-	-
Fejér	8	7	3	57	-	-	20	2	-	-
Győr-Moson-Sopron	6	-	19	46	-	5	17	2	-	-
Hajdú-Bihar	4	-	6	10	2	2	19	1	-	-
Heves	7	-	3	56	-	4	8	2	-	4
Jász-Nagykun-Szolnok	8	1	4	58	-	-	12	-	-	-
Komárom-Esztergom	3	1	4	64	1	1	19	-	-	1
Nógrád	5	-	1	33	-	1	30	1	-	1
Pest	11	-	10	57	2	8	24	6	1	2
Somogy	6	-	1	26	-	-	9	-	-	2
Szabolcs-Szatmár-Bereg	10	1	17	8	-	-	11	1	-	-
Tolna	1	-	8	50	-	1	3	1	-	-
Vas	12	-	10	27	-	6	-	-	-	-
Veszprém	3	-	9	144	1	2	1	2	-	2
Zala	16	-	5	30	1	-	1	1	1	1
Összesen (total)	150	10	149	988	31	48	292	36	4	24
Előző hét (previous week)	172	5	146	889	25	46	196	38	4	25

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2003.10.21

ÖSSZEFOGLALÓ AEROBIOLÓGIAI JELENTÉS

Az ÁNTSZ Aerobiológiai Hálózata a 2003. évi polleninformációs jelentéseket a hosszú, és szokatlanul kemény tél után, március 17-től szolgáltatta.

Az idei pollenszezon az előző évekhez viszonyítva később indult, de aztán robbanásszerűen virágzott egyszerre több allergén pollent termelő fafaj is. A korai virágzású fák mellett számos, más években később megjelenő faj, nemzetség virágporszemeit is korábban detektálták ez évben, mint például a juhar, tölgyek, fenyőfélék és az erősen allergén nyírét is. A tavaszi, s a nyári szezon átfedése ez évben is bekövetkezett. Ez allergológiai szempontból lényeges jelenség, mivel ilyenkor egyszerre sok pollentípus jelenik meg a légkörben, ami az allergiás tünetek fokozódásához vezetett akár már júniusban is. A parlagfű pollen okozta óriási allergén terhelés továbbra is a legfontosabb jellemzője a hazai pollenszezonoknak. Idén alacsonyabb mennyiségeket regisztráltak országszerte, feltehetően a tavalyi esős, hideg ősz miatt, melynek köszönhetően viszonylag kevés parlagfűmag tudott beérni. De ez a „viszonylag alacsonyabb” terhelés is annyira magas még mindig, hogy számos beteg esetében tüneteik folyamatos kiváltására alkalmas. Az őszi gyomok pollinációja a változékony, de azért meleg időjárás miatt lassan csengett le, s az erősen fertőzött körzetek közelében még októberben is előfordult közepes, illetve alacsony mértékű gyompollen terhelés.

A hosszú tél után lassan ébredt a természet, majd mintegy egyszerre igyekezett pótolni lemaradását. A mogyoró (*Corylus*) és az éger (*Alnus*) virágzása mellett a ciprusfélék (*Cupressaceae/Taxaceae*) is bőven ontották virágporukat az idén. A korai fák mellett számos későbbben megjelenő faj, nemzetség virágporszemeit is korábban detektálták, mint például a juhar (*Acer*), tölgyek (*Quercus*), fenyőfélék (*Pinus*) és az erősen allergén nyír (*Betula*). Korán, már a 15. héten kezdte pollenjét szórni a nyír (*Betula*), majd öt héten át elnyúló virágzási szakaszát regisztrálták. Jelentős volt a kőris (*Fraxinus*) terhelés is, s a nyár (*Populus*) virágporszemeinek koncentrációja is gyakran meghaladta a magas kategóriát. Hasonlóan a 2002. évhez, idén is már április végén elkezdődött a pázsitfűvek (*Poaceae*) pollenszórása. Az egyéb nyári gyomnövények ez évben újra már a 18. héten megjelentek az ország légterében. A nyárvégi gyomok közül idén az üröm (*Artemisia*) virágporszemét találták meg először a szekszárdi és békéscsabai csapdákban korábban, már a 25. héten. A parlagfű (*Ambrosia*) virágporszórása is előbb indult, már a 26. héten jelentkezett, s azonnal hét város csapdájában került regisztrálásra virágporszeme. A változékony júliusi idő miatt lassabban foglalta el „egyeduralkodó” pozícióját a hazai pollennaptárban, de aztán hosszú időszakban domináns allergénként uralta a légkört. A parlagfű pollen koncentráció maximumát a 34-35. héten érte el, s a Debrecenben regisztrált 997 parlagfű pollenszem/m³-es napi maximális koncentrációt egyetlen másik

állomás értéke sem múlta felül. A szeptemberi változékony, csapadékos idő átmenetileg lecsökkentette a gyompollen okozta expozíciót, de a virágzási szezon országszerte hosszú volt. Kiemelkedően megnőtt a libatopfélék (Chenopodiaceae) pollentömegének jelenléte idén. Ez is arra utal, hogy tovább növekszik a gyomos területek nagysága hazánkban.

Tartósan, igen nagy mennyiségben jelentek meg az *Alternaria* és *Cladosporium* gombaelemei a nyári és az őszi csapadékosabb, párás időszakokban.

A polleninformációs szolgáltatás a szezon alatt folyamatos volt a <http://www.antsz.hu/oki/pollen> weboldalon, valamint a Teletexten.

**Jelentést adta: dr. Páldy Anna igazgatóhelyettes főorvos, osztályvezető,
dr. Erdei Eszter biológus, tudományos munkatárs,
Hardy Tímea tudományos munkatárs,
Migályné Józsa Edit tudományos munkatárs,
dr. Farkas Ildikó főorvos, főtanácsos
„Fodor József” Országos Közegészségügyi Központ
Országos Környezetegészségügyi Intézete Biológiai monitorozási osztály**

A „Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt a „Johan Béla” Országos Közegészségügyi Intézet és a Centers for Disease Control and Prevention (CDC) a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat által biztosított együttműködés révén fejlesztették ki.

Az Epinfo minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.antsz.hu/oe

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az Epinfo **főszerkesztőjéhez** fordulni:

„Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ
1966 Budapest, Pf. 64.   Telefon: 476-1153, 476-1194
Telefax: 476-1223
E-mail: epiujsg@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003;1:1-3.)

Országos tisztifőorvos:
Prof. dr. Ungváry György

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: dr. Straub Ilona
Főszerkesztő: dr. Melles Márta
Főszerkesztő helyettes: dr. Csohán Ágnes
Olvasó szerkesztő: dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztők:

Boros Julianna
dr. Böröcz Karolina
Lendvai Gyuláné

Technikai szerkesztő:

Kissné Sponga Zsuzsanna

Nyomda vezetője:

Vizinger Ferenc

ISSN 1419-757X